

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRUNG TÂM XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ (ITPC)

Thị trường Cuba

Tháng 02/2020

THÔNG TIN THỊ TRƯỜNG

MỤC LỤC

TRỤ SỞ

Trung tâm Xúc tiến
Thương mại và Đầu tư
Thành phố Hồ Chí Minh
ĐC: 51 Đinh Tiên Hoàng,
Quận 1, Tp.HCM
92 Nguyễn Huệ,
Quận 1, Tp.HCM
Tel: (028) 3823 6738
Fax: (028) 3824 2391
Email: itpc@itpc.gov.vn
Website: www.itpc.gov.vn

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN

Số 10/GP - XBTT -
STTTT, ngày 14/9/2018
của Sở Thông tin Truyền
thông Tp.HCM

05 TỔNG QUAN VỀ QUỐC GIA CUBA

14 NHỮNG LƯU Ý KHI KINH DOANH TẠI THỊ TRƯỜNG CUBA

35 HOẠT ĐỘNG GIAO THƯƠNG GIỮA VIỆT NAM VÀ CUBA

42 HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ GIỮA VIỆT NAM VÀ CUBA

46 MỘT SỐ ĐỊA CHỈ CẦN THIẾT

Nội dung của báo cáo này dùng cho doanh nghiệp tham khảo, thông tin có thể thay đổi bởi các yếu tố khách quan của thị trường hoặc những thay đổi chính sách từ các cơ quan chức năng Cuba và quốc tế.

Doanh nghiệp cần tiến hành thẩm định trước khi triển khai dự án kinh doanh hoặc các thỏa thuận thương mại khác.

Vui lòng liên hệ với Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư khi cần sự hỗ trợ. Để tải bản đầy đủ, doanh nghiệp truy cập website www.itpc.gov.vn/exporters.

Bản báo cáo có sử dụng thông tin và số liệu đã công bố của các tổ chức

BỘ CÔNG THƯƠNG

MINISTERIO DE
ECONOMÍA Y
PLANIFICACIÓN

ProCuba

Centro para la Promoción
del Comercio Exterior
y la Inversión Extranjera

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

WORLD TRADE
ORGANIZATION

Và một số đối tác khác.
Xin chân thành cảm ơn.

THỊ TRƯỜNG CUBA

TỔNG QUAN VỀ QUỐC GIA CUBA

VỊ TRÍ ĐỊA LÝ – VĂN HÓA – XÃ HỘI CUBA

Tên đầy đủ: Cộng hòa Cuba (Republic of Cuba)

Thủ đô: Havana (La Habana)

Thể chế: Theo thể chế Cộng hòa xã hội chủ nghĩa.

Hiến pháp thông qua ngày 24 tháng Hai năm 1976, sửa đổi năm 1992.

Có 14 tỉnh và 1 thành phố là những đơn vị hành chính trực thuộc Trung ương.

Đảng Cộng sản là đảng chính trị hợp pháp duy nhất. Đại hội Đảng bầu ra ủy ban Trung ương. Ủy ban Trung ương bầu ra Bộ chính trị và Ban Bí thư. Các hội đồng của các thành phố và huyện lỵ được các cử tri từ 16 tuổi trở lên bầu ra với nhiệm kỳ 2

năm rưỡi. Quốc hội gồm 601 đại biểu, được bầu trực tiếp từ danh sách các ứng cử viên do uỷ ban bầu cử đặc biệt giới thiệu, với nhiệm kỳ 5 năm. Quốc hội bầu ra Hội đồng Nhà nước, gồm 31 thành viên. Chủ tịch Hội đồng Nhà nước (người đứng đầu Nhà nước và Chính phủ) thành lập Hội đồng bộ trưởng.

Vị trí địa lý: Cuba nằm ngay phía nam của Chí tuyến Bắc, tại khu vực giao nhau của các biển: Đại Tây Dương (phía bắc và phía đông), Vịnh Mexico (phía tây) và Biển Caribe (phía nam). Haiti, đất nước láng giềng gần nhất của Cuba, nằm cách 77 km về phía đông, phía bên kia của eo biển Windward; Jamaica nằm cách 140 km về phía nam; quần đảo Bahamas nằm cách bờ biển phía bắc Cuba khoảng 80 km; và Hoa Kỳ nằm cách 150 km về phía bắc qua eo biển Florida.

Đất nước này bao gồm một quần đảo gồm khoảng 1.600 đảo lớn nhỏ khác nhau và các vịnh với tổng diện tích bằng 3/4 diện tích của tiểu bang Florida (Hoa Kỳ). Các hòn đảo tạo thành một đoạn quan trọng trong chuỗi đảo Antilles (Tây Ấn), tiếp tục chạy dài về phía đông và phía nam trong một vòng cung lớn bao quanh Biển Caribe. Đảo Cuba là hòn đảo lớn nhất trong chuỗi bốn hòn đảo của Đại Antilles.

Diện tích: Tổng cộng là 110.860 km², trong đó:

- Diện tích đất liền: 109.820 km²
- Diện tích nước, sông ngòi: 1.040 km²

Dân số: 11.059.062 người (ước tính đến tháng 7/2020), xếp hạng thứ 83 trên thế giới.

Tiền tệ: Có hai loại tiền tệ ở Cuba.

Đầu tiên là đồng peso chuyển đổi (CUC), được gọi là tiền tệ du lịch Cuba. Khách du lịch sẽ sử dụng đồng tiền này hàng ngày để trả tiền cho chỗ ở, xe buýt, taxi, tour du lịch và thực phẩm. Một đồng CUC sẽ đổi được một đồng đô la Mỹ (USD).

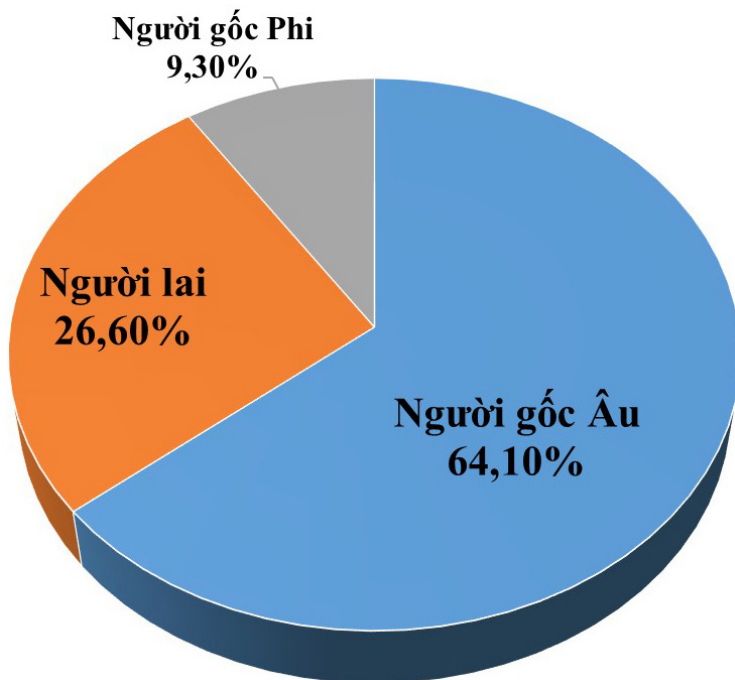
Một loại tiền khác được sử dụng ở Cuba là đồng peso nội tệ (CUP), chủ yếu được sử dụng bởi người dân Cuba. Nếu là du khách, bạn có thể sẽ không sử dụng đồng tiền này thường xuyên, nhưng chúng có thể giúp ích trong việc chi trả các chi phí như thức ăn đường phố, giá vé xe buýt, hàng hóa chợ trời. Để so sánh, 1 CUP chỉ có giá khoảng 4 xu Mỹ.

Phân biệt hai loại tiền CUC và CUP là rất dễ: các tờ tiền CUC không có hình vẽ của bất kỳ gương mặt nào. Ngoài ra, hãy chú ý tới cụm từ “pesos convertibles” (đồng chuyển đổi) được in trên tờ tiền, bạn sẽ biết ngay đó là đồng CUC.

Một điều cần lưu ý thêm đó là bạn chỉ có thể sử dụng đồng đô la Mỹ, đô la Canada và Euro tại các sân bay ở Cuba. Thực tế là, các cửa hàng và nhà hàng tại các sân bay Cuba chỉ chấp nhận ngoại tệ. Sử dụng CUC tại sân bay Cuba là hành vi phạm pháp.

Khoáng sản: Coban, niken, quặng sắt, crom, đồng, muối, gỗ, silica, dầu mỏ, đất trồng trọt.

Cơ cấu dân tộc của Cuba

Nhiều nhóm dân tộc khác nhau đã định cư ở Cuba kể từ thời điểm người châu Âu đặt chân lên vùng đất này – bao gồm người Tây Ban Nha, người châu Phi và các nhóm người nhỏ hơn như người Trung Quốc, người Do Thái và người da đỏ Yucatan (từ bán đảo Yucatan ở Mexico) – tất cả đã tạo nên một xã hội không đồng nhất sau khi du nhập các đặc điểm văn hóa, xã hội của họ vào những người định cư trước đó.

Hơn một phần tư người Cuba là người lai và xấp xỉ hai phần ba là hậu duệ của người châu Âu, chủ yếu đến từ Tây Ban Nha. Đây là nhóm dân tộc có ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế, cũng như các dịch vụ khác của chính phủ.

Trong khi đó, người gốc châu Phi chiếm khoảng một phần mười dân số. Nhóm người gốc Phi và người lai đã có ảnh hưởng đáng kể đến văn hóa Cuba, đặc biệt là trong lĩnh vực âm nhạc và khiêu vũ.

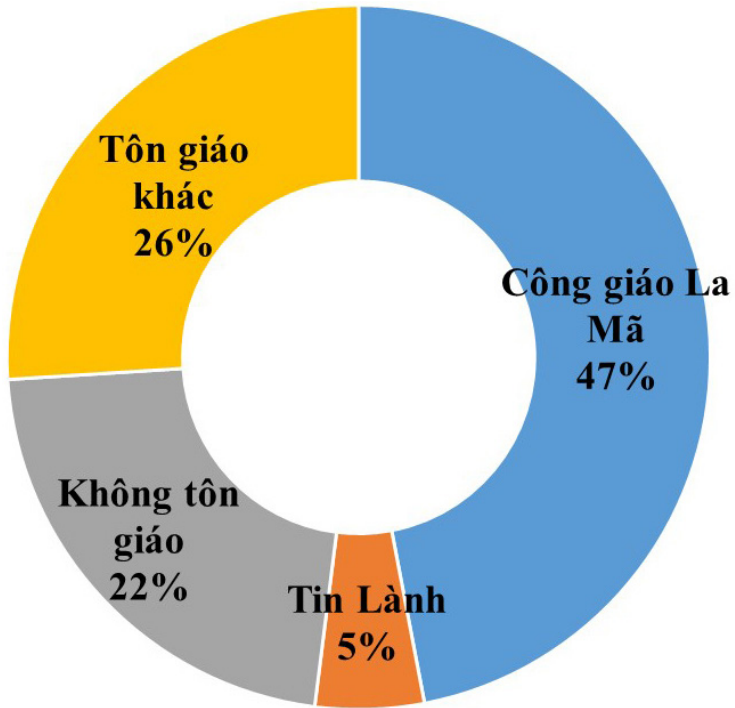
Người Cuba gốc Á hiện chỉ chiếm một phần rất nhỏ trong dân số và chủ yếu tập trung ở khu phố Tàu Havana.

NGÔN NGỮ

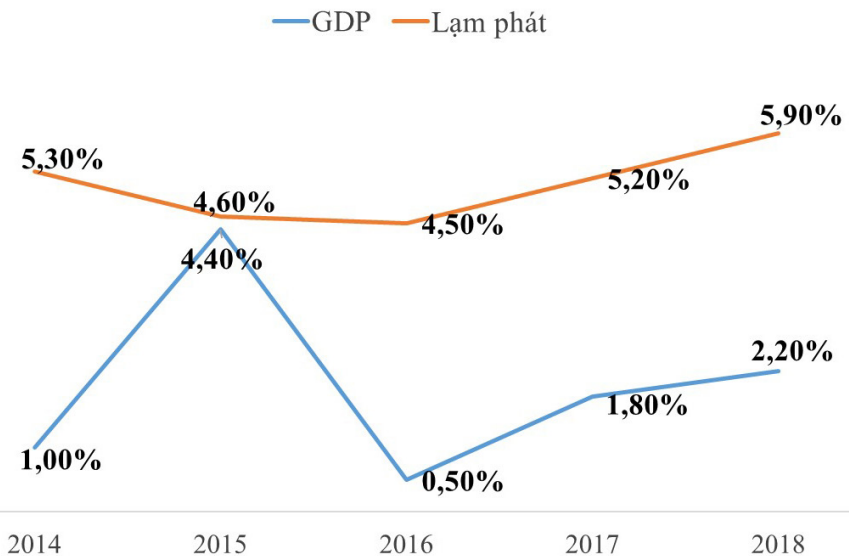
Tây Ban Nha là ngôn ngữ chính thức của Cuba. Mặc dù không có phương ngữ, sự đa dạng các nhóm dân tộc ở hòn đảo này đã tạo nên một tiếng nói đầy âm sắc. Đáng chú ý là người gốc Phi, dân tộc đã làm phong phú từ vựng tiếng Tây Ban Nha và có giọng nói ôn hòa, hơi hướng âm mũi và đi theo ngữ điệu nhịp nhàng, một đặc trưng rất khác với tiếng nói Cuba đương đại. Một số từ ngữ tại Cuba có nguồn gốc từ người da đỏ bản địa: một vài trong số từ này như “hamaca”, đã được các ngôn ngữ khác vay mượn. Nhiều tín đồ của tôn giáo Santería cũng nói tiếng Lucumí, một ngôn ngữ thuộc họ Yoruboid của ngữ hệ Nigeria-Congo.

TÔN GIÁO

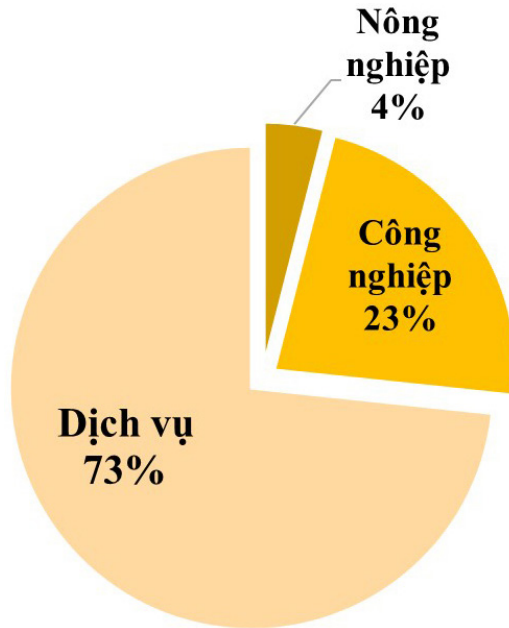
Một điều lưu ý về tôn giáo Cuba là hơn 70% dân số ở đây cũng là tín đồ của đạo Santeria. Tôn giáo Santeria bao gồm nhiều tín ngưỡng truyền thống có nguồn gốc từ Tây Phi (chủ yếu là Yoruba), thường xuyên cầu nguyện cho các orisha (các sứ giả thần thánh, nhiều trong số vị này là các thánh Công giáo La Mã).

GDP thực và mức lạm phát (tỷ lệ % qua các năm)

GDP theo ngành (năm 2018)

GIAO THÔNG VẬN TẢI VÀ VIỄN THÔNG

Đường cao tốc quan trọng nhất ở Cuba là đường cao tốc trung tâm, được xây dựng vào những năm 1920, chạy dọc gần như toàn bộ chiều dài của hòn đảo chính. Các tuyến đường chính khác nối liền Havana với đô thị Playa Varadero, Baracoa cùng các thành phố ở phía đông. Công ty xe buýt quốc gia và một số công ty ở khu vực tỉnh xử lý hầu hết lưu lượng hành khách. Các chuyên gia Cuba ít có khả năng sở hữu ô tô hơn so với các đối tác của họ ở các nước Mỹ La-tinh khác; và nhiều xe hơi và xe tải trên đường đi đã có mặt từ những năm 50 và 60. Tuy nhiên, số lượng và chủng loại ô tô đã được mở rộng gần đây, chủ yếu để phục vụ ngành du lịch. An toàn đường bộ là một vấn đề rất được quan tâm ở Cuba, một phần là do các phương tiện đi lại quá hỗn hợp: ô tô, người đi bộ, xe đạp và xe ngựa trên cả đường đô thị và nông thôn.

Tuyến đường sắt được xây dựng giữa Havana và đô thị Bejucal vào năm 1837 là tuyến đầu tiên ở châu Mỹ sau Hoa Kỳ. Hệ thống đường sắt này xuống cấp trong những năm đầu tiên sau cuộc cách mạng năm 1959, nhưng phần lớn đã được khôi phục và tiếp tục phục vụ cho ngành công nghiệp đường (sugar). Đội tàu buôn Cuba chỉ có thể xử lý một tỷ lệ nhỏ vận chuyển giao thương của đất nước, trong khi phần lớn các đội tàu nước ngoài lại là đối tượng thực hiện các giao dịch thương mại. Các cảng biển chính là Havana

(chủ yếu xử lý nhiên liệu, ngũ cốc và mặt hàng khác), Cienfuegos (xuất khẩu đường), Santiago de Cuba, Matanzas và Nuevitas.

Cơ sở hạ tầng cảng biển, đường bộ và hàng không cho phép kết nối các mục tiêu kinh tế xã hội cả trong và ngoài nước. Những tuyến đường bộ quan trọng nhất kết nối xuyên suốt quốc đảo là: Carretera Central (Quốc lộ trung tâm), Autopista Nacional (Đường cao tốc quốc gia), Línea Central (đường sắt trung tâm) và một hệ thống đường sắt với chiều dài 8.367 km.

Vận tải hàng không

Cuba có cơ sở hạ tầng hàng không vững chắc, việc mở rộng đã được lên kế hoạch cho những khu vực du lịch chính, đi theo những kỳ vọng về việc phát triển du lịch tại quốc đảo.

Doanh nghiệp Việt Nam giới thiệu sản phẩm với đối tác doanh nghiệp Cuba

Sân bay quốc tế:

1. Sân bay quốc tế José Martí (Havana)
2. Sân bay quốc tế Juan Gualberto Gómez (Varadero)
3. Sân bay quốc tế Antonio Maceo (Santiago de Cuba)
4. Sân bay quốc tế Ignacio Agramonte (Camagüey)

5. Sân bay quốc tế Frank País (Holguín)
6. Sân bay Vitalio Acuña (Cayo Largo del Sur).
7. Sân bay quốc tế Jardines del Rey (Cayo Coco, Ciego de Ávila)
8. Sân bay quốc tế Abel Santamaría (Villa Clara)
9. Sân bay Jaime González (Cienfuegos)
10. Sân bay Sierra Maestra (Granma)

Ở Cuba hiện nay, có nhiều hãng hàng không nước ngoài khác nhau hoạt động. Trong số đó nhiều hãng hàng không cung cấp các dịch vụ thường xuyên như Aerocaribbean, Aeroflot, Aerovaradero, Air Canada, Air Caraibes, Air Europa, Air France, Aeromexico, Bahamasair, Blue Panorama, Cayman Airways, Comercial take off S.A, Conviasa, Copa Airlines, Cubana de Aviación, Elca S.A., Iberia, Interjet, Lan Chile, Martinair, Taag, Taca, Tame, KLM và Virgin Atlantic. Tuy nhiên, Cuba cũng tiếp nhận một lượng lớn các chuyến bay kết nối với tất cả mọi nơi.

Vận tải đường biển

Cuba có 32 cảng thương mại. Những cảng quan trọng là Mariel, Havana, Santiago de Cuba, Cienfuegos, Matanzas, Moa, Gerona, Cayo Largo, Batabanó và Nuevitas.

Cảng biển hiện đại nhất của Cuba là cảng Mariel, ở tỉnh Artemisa, nằm trong Đặc khu phát triển Mariel, cách Havana khoảng 45km về phía Đông. Vì cảng nằm giữa khu vực Caribe và châu Mỹ, là nút giao của trục Bắc – Nam/Đông – Tây của tuyến giao thương hàng hóa trên biển, nó tạo thành trung tâm có bán kính 1.000 dặm, nơi mà các cảng chính của khu vực được xây dựng. Ở đây có một nhà ga container hiện đại với 702 mét quay, có công suất và dịch vụ cần thiết cho hoạt động của tàu Super Post-Panamax, bằng các thiết bị hiện đại và tự động cao để xử lý, lưu trữ, kết nối và điều khiển container.

NHỮNG LƯU Ý KHI KINH DOANH TẠI THỊ TRƯỜNG CUBA

MÔI TRƯỜNG KINH DOANH TẠI CUBA

Hiện tại Cuba vẫn duy trì chế độ bao cấp, người dân nhận các nhu yếu phẩm (gạo, đường, dầu ăn, nước trái cây, đậu...) đều bằng tem phiếu tại các cửa hàng mậu dịch của quốc gia.

Hình ảnh tem phiếu để nhận nhu yếu phẩm của người dân Cuba

Cuba có khí hậu nhiệt đới ôn hoà; nhiều khoáng sản như nikel (sản lượng đứng thứ 4 thế giới), đồng, sắt, mangan, dầu lửa...; đất đai màu mỡ, thích hợp cho canh tác cây công nghiệp (mía, cà phê, thuốc lá, cây ăn quả...) và chăn nuôi đại gia súc; có nhiều vùng sinh thái và phong cảnh thiên nhiên đa dạng thích hợp cho việc phát triển mọi loại hình du lịch.

Bước vào thập kỷ 90, Cuba lâm vào khủng hoảng kinh tế - xã hội nghiêm trọng nhất kể từ ngày Cách mạng thành công. Năm 1990, kinh tế tăng trưởng âm (-) 2,6%; năm 1993, GDP giảm đến 35% so với năm 1989 (trước khủng hoảng). Nợ nước ngoài khoảng 11 tỷ đô la (cuối 1998), chưa kể số nợ 21,5 tỷ rúp chuyển đổi của Nga. Để khắc phục khó khăn, từ năm 1993, Cuba đã áp dụng một số biện pháp như: hợp pháp hóa quyền sở hữu và sử dụng ngoại tệ trong dân; ban hành Luật đầu tư nước ngoài

(5/9/1995); cho phép tư nhân hoạt động trong một số ngành sản xuất tiểu thủ công nghiệp, buôn bán nông sản và dịch vụ; cải cách cơ cấu trong nông nghiệp theo hướng phi tập trung hoá và đa dạng hoá sản phẩm (thu hẹp ngành mía đường và phát triển các ngành nghề khác); cho phép các công ty lớn của nhà nước được tự cân đối ngoại tệ - ngoại thương trực tiếp... Từ cuối năm 2004, để tập trung quản lý ngoại tệ và đáp lại chính sách bao vây cấm vận của Mỹ, Cuba đình chỉ việc sử dụng đồng đô la Mỹ và thống nhất ban hành đồng peso chuyển đổi trên thị trường nội địa.

Kể từ năm 1995, kinh tế Cuba đã từng bước phục hồi và thoát ra khỏi thời điểm khó khăn nhất. Những năm gần đây, kinh tế Cuba tiếp tục giữ đà tăng trưởng liên tục ở mức cao. Quan hệ thương mại của Cuba khá cân bằng với các châu lục: Châu Mỹ: 45%; Châu Âu: 31%, Châu Á và Trung Đông: 21%; các bạn hàng chính là Venezuela, Trung Quốc, Tây Ban Nha...

Những năm gần đây, kinh tế Cuba tiếp tục duy trì đà tăng trưởng kinh tế ở mức cao. Kể từ đầu năm 2008, Cuba ban hành một số biện pháp kinh tế xã hội mới: cải cách nông nghiệp, giao quyền sử dụng đất vĩnh viễn hoặc lâu dài cho các hộ sản xuất (5 hecta); đối xử bình đẳng giữa nông trường nhà nước và hợp tác xã, tăng giá thu mua nông sản, cho phép nông dân bán sản phẩm ra thị trường sau khi hoàn thành nghĩa vụ với Nhà nước, bác bỏ một số chế độ bao cấp miễn phí...; nghiên cứu bác bỏ việc sử dụng song hành 2 đồng tiền (peso và peso chuyển đổi) và chế độ tem phiếu; sửa đổi luật lao động (tăng lương tối thiểu lên gấp đôi, tiến tới áp dụng chế độ lương mới theo năng suất và chất lượng sản phẩm, cho phép các thành phần kinh tế tư nhân và hộ gia đình được tham gia kinh doanh một số dịch vụ và thị trường bán lẻ...); cải thiện các cơ sở dịch vụ xã hội cũng như y tế, giáo dục, giao thông, bảo hiểm và trợ cấp xã hội, nới lỏng qui định xuất cảnh, cho phép người Cuba được mua máy tính, đồ điện gia dụng, sử dụng dịch vụ điện thoại di động...

Năm 2012, một loạt quyết sách quan trọng đã từng bước được đưa vào thực hiện, tạo bầu không khí hứng khởi trong xã hội. Có những chính sách mang tính đột phá và cũng có những quyết định khiến dư luận e dè, nhưng như Chủ tịch Raul Castro đã khẳng định trong kỳ họp Quốc hội cuối cùng của năm, tiến trình cập nhật mô hình kinh tế của Cuba đang đạt được những bước tiến vững chắc và nền kinh tế có những dấu hiệu phục hồi khả quan.

Ngày 29 tháng 3 năm 2014, Quốc hội Cuba đã thông qua Dự thảo Luật Đầu tư nước ngoài sửa đổi và có hiệu lực từ tháng 6/2014. Việc ban hành luật đầu tư nước ngoài sửa đổi đã mang lại kết quả tích cực cho môi trường đầu tư, phát triển kinh tế của Cuba.

Tổng sản phẩm quốc nội (GDP) của Cuba năm 2015 đã đạt mức tăng trưởng 4-5% với phần lớn các lĩnh vực chủ chốt đều đạt chỉ tiêu đề ra, đặc biệt trong bối cảnh kinh tế thế giới trong năm qua vẫn chìm sâu trong khủng hoảng và Cuba vẫn đang phải chịu nhiều tác động từ chính sách bao vây cấm vận do Mỹ áp đặt từ nhiều thập kỷ qua.

Đảng chú ý nhất trong quá trình triển khai các chính sách cập nhật mô hình kinh tế là việc thành phần kinh tế tự doanh tiếp tục được khuyến khích hoạt động, với gần 400.000 người được cấp phép kinh doanh trong 181 ngành nghề khác nhau, trong đó tập trung chủ yếu trong các lĩnh vực kinh doanh ăn uống, dịch vụ vận chuyển hành khách và hàng hóa, cho thuê nhà và bán hàng rong.

Chính sách này đã tạo được một số lượng việc làm mới đáng kể, bù đắp vào chương trình cắt giảm biên chế dôi dư trong các cơ quan, xí nghiệp nhà nước. Việc khuyến khích mở rộng thành phần kinh tế tự doanh được hy vọng sẽ đóng góp khoảng 40-45% GDP của quốc đảo này trong tương lai.

Các chuyên gia kinh tế đa phần đều nhất trí cho rằng những biện pháp kinh tế của chính phủ dường như đã cởi mở hơn, tạo điều kiện cho họ có được nguồn thu nhập ổn định cho dù chưa thực sự cao. Một số e ngại về chính sách thuế mà họ phải đóng góp đang ở mức khá cao khiến cho công việc kinh doanh đôi lúc còn gặp khó khăn. Tuy nhiên, chúng ta đều hy vọng rằng chính phủ Cuba sẽ từng bước đưa ra những biện pháp điều chỉnh cho phù hợp với thực tế một khi nền kinh tế chung của đất nước thực sự đi vào phát triển ổn định.

Một trong những chính sách xã hội khác được dư luận Cuba hết sức đồng tình là việc cho phép người dân được vay tín dụng ở các ngân hàng để phát triển kinh doanh cũng như sửa chữa và xây nhà ở. Đến nay, đã có hơn 130.000 khoản tín dụng đã đến được tay người dân, tạo ra những chuyển biến tích cực trong xã hội, giúp người dân, đặc biệt là những người tham gia kinh tế tự doanh, có được nguồn tài chính hỗ trợ, đồng thời mở ra một phương thức thanh toán mới cho những người làm tư nhân.

Theo chỉ đạo của Ngân hàng Trung ương Cuba, các ngân hàng trong cả nước sẽ phải linh hoạt hơn nữa trong việc cấp tín dụng, đặc biệt là những người tham gia thành phần kinh tế tư nhân và các loại hình ngoài quốc doanh khác.

Trong khi đó, chính sách phát triển nông nghiệp vẫn tiếp tục được thúc đẩy một cách mạnh mẽ nhằm thay thế nguồn lương thực nhập khẩu đang tiêu tốn gần 2 tỷ USD mỗi năm. Diện tích đất hoang hóa chuyển giao cho nông dân canh tác đã đạt gần 2 triệu ha, trong đó phần lớn đã được khai thác. Chính phủ Cuba cũng từng bước phát triển các dự án nghiên cứu, đầu tư để bảo đảm thực hiện thành công các chương trình sản xuất nông nghiệp, trong đó canh tác lúa, đậu tương và ngô, các loại lương thực không thể thiếu trong khẩu phần của mỗi gia đình Cuba. Theo kế hoạch, Cuba sẽ đầu tư khoảng 450 triệu USD để thúc đẩy sản xuất lúa gạo với hy vọng sẽ tự cung cấp được khoảng 80% nhu cầu tiêu thụ nhằm bảo đảm an ninh lương thực.

Trên cơ sở những thành công trong quá trình triển khai lộ trình cập nhật mô hình kinh tế, trong thời gian tới, Chính phủ Cuba sẽ tiếp tục đưa vào áp dụng một số chính sách mới theo tinh thần Nghị quyết mà Đại hội 6 của Đảng Cộng sản Cuba đã thông qua hồi đầu năm 2011.

Quốc hội Cuba trong kỳ họp giữa năm 2012 đã thông qua Luật thuế mới, trong đó trọng tâm là việc tái phân chia thu nhập của các lĩnh vực có tiềm năng kinh tế, cũng như bảo vệ những thành phần còn gặp khó khăn, trong đó đáng chú ý nhất là việc những người tham gia thành phần kinh tế tự doanh sẽ được giảm từ 3% đến 7% mức thuế tùy theo mức độ doanh thu. Đối với những người sản xuất nông nghiệp, thuế lợi tức sẽ được giảm 50% so với các ngành khác của nền kinh tế. Đây được đánh giá là một cách vận dụng linh hoạt bộ luật mới cho phù hợp với nhu cầu khuyến khích sản xuất lương thực và các sản phẩm nông nghiệp khác.

Chương trình khảo sát thị trường và giới thiệu sản phẩm do TP.HCM tổ chức năm 2018

Trong khuôn khổ lộ trình cập nhật mô hình kinh tế, Chính phủ Cuba từ năm 2013 đã áp dụng các chính sách mới nhằm khuyến khích sự phát triển của thị trường bán buôn, trong đó cho phép những người sản xuất, sau khi hoàn thành kế hoạch, được bán số hàng hóa vượt chỉ tiêu theo giá cung cầu.

Quốc hội Cuba cũng thông qua việc mở rộng mô hình hợp tác xã ngoài quốc doanh ra 222 hoạt động kinh tế khác nhau thay vì chỉ áp dụng trong lĩnh vực nông nghiệp như hiện nay. Ngoài ra, Chính phủ Cuba cũng đang xem xét mở rộng các ngành nghề mà những người tham gia thành phần kinh tế tự doanh được phép hoạt động.

Thời gian thanh toán kéo dài

Hiện phần lớn các mặt hàng tiêu dùng của Cuba đều phải nhập khẩu. Các doanh nghiệp xuất hàng vào thị trường này thông qua các doanh nghiệp quốc doanh Cuba và chấp nhận chính sách trả chậm trong thời gian từ 180-360 ngày tùy giá trị đơn hàng. Đơn hàng càng lớn, thời gian thanh toán càng lâu.

Có lẽ vì điều kiện như vậy nên nhiều doanh nghiệp Việt Nam phân vân khi tìm kiếm cơ hội kinh doanh tại Cuba. Đã có những doanh nghiệp Việt Nam sau khi nghiên cứu thị trường Cuba tuy rất muốn đặt mối quan hệ nhưng không giải quyết được vấn đề tài chính nên không thể tiếp tục thực hiện kinh doanh.

Lý giải về việc chậm thanh toán nêu trên, các chuyên gia phân tích: cho đến thời điểm hiện tại, nền kinh tế Cuba vẫn mang tính chất của nền kinh tế bao cấp. Nhà nước vẫn lo gần như mọi thứ cho người dân. Do vậy họ cần thời gian để xoay trở. Ngoài ra, việc thanh toán chậm cũng là một cách quan trọng để Cuba kiểm tra chất lượng hàng hóa, dịch vụ cung cấp từ phía đối tác.

Ngoài ra, thời gian giao hàng và hàng rào thuế quan cũng là một bất lợi nhỏ đối với doanh nghiệp Việt Nam muốn xuất hàng sang Cuba. Thông thường, một chuyến hàng vận chuyển đường biển từ Việt Nam đến Cuba kéo dài trung bình từ 45-60 ngày. Về thuế quan, hàng Việt Nam nhập vào Cuba chịu mức thuế cao hơn nên ít nhiều tính cạnh tranh cũng bị ảnh hưởng.

Thủ tục phức tạp

Do cơ cấu nhà nước đặc thù, việc xét duyệt hồ sơ đăng ký kinh doanh phải qua ban ngành nên sẽ mất rất nhiều thời gian làm việc. Khi liên doanh, thường thì các đối tác Cuba muốn đề nghị tỷ lệ góp vốn hợp tác là 50-50. Tuy nhiên chính ràng buộc này cũng là một phần lý do kéo dự án chậm lại bởi bản thân các công ty quốc doanh Cuba không phải lúc nào cũng có sẵn vốn để góp. Đến thời điểm hiện tại, việc chuyển vốn từ Việt Nam đến Cuba vẫn phải qua những ngân hàng trung gian ở châu Âu chứ chưa kết nối trực tiếp giữa hai quốc gia với nhau. Đến nay, trong các giao dịch bán hàng cho đối tác Cuba, các bên sẽ chốt giá bằng đồng đô la Mỹ nhưng đến lúc thanh toán, sẽ đổi về giá trị của đồng euro để chi trả.

Chi phí cao

Việc thuê lao động tại Cuba cũng khá đặc biệt. Doanh nghiệp nước ngoài cần phải thông qua một công ty quốc doanh chuyên cung cấp dịch vụ cho thuê lao động để thực hiện. Chi phí trả cho công ty này khoảng 500-600 USD/người/tháng, tuy nhiên, người lao động chỉ được nhận khoảng 30-40 đô la Mỹ. Cơ chế chi trả như vậy không tạo nhiều

Người tiêu dùng Cuba tham quan gian hàng doanh nghiệp TP.HCM tại hội chợ quốc tế La Habana lần thứ 37 (FIHAV 2019)

động lực cho người lao động làm việc và do đó cũng khó có thể đánh giá chất lượng lao động của Cuba như thế nào ở thời điểm hiện tại. Về chi phí xây dựng, để xây một nhà máy 15.000 m² tại Việt Nam, tổng chi phí là 5 triệu USD; trong khi công ty tại Cuba báo giá là 15 triệu USD, cao gấp 3 lần.

THUẬN LỢI VÀ KHÓ KHĂN TRONG QUAN HỆ KINH DOANH TẠI CUBA

Thuận lợi:

Quan hệ chính trị giữa hai nước rất tốt đẹp. Cuba có nhu cầu lớn về lương thực, thực phẩm nhất là gạo (600.000 TM /năm), than đá (30.000 TM/năm), máy vi tính (400-500.000 chiếc/năm), bóng đèn compact và nhiều hàng công nghiệp nhẹ và hàng tiêu dùng khác như quần áo, giày dép, đồ điện gia dụng...là những mặt hàng ta có nhiều khả năng cung cấp. Yêu cầu của người tiêu dùng không cao như ở các nước khác.

Khó khăn:

Thường là thanh toán chậm (từ 90 ngày đến 360 ngày hoặc dài hơn), trong khi đó doanh nghiệp của ta vốn không lớn...

Vận tải: Xa, cước phí vận chuyển cao.

Các đối tác thiếu thông tin về cung/cầu của nhau.

CÁCH DOANH NGHIỆP TIẾP CẬN THỊ TRƯỜNG CUBA

Tạo điều kiện cho các doanh nghiệp tham gia Hội chợ triển lãm, tăng cường các Đoàn qua lại để nắm bắt cơ hội buôn bán, đầu tư.

Nghiên cứu khả năng áp dụng tín dụng xuất khẩu (cho vay để mua hàng) như nhiều nước đã làm.

Lập kho ngoại quan trên cơ sở vốn của doanh nghiệp để xuất khẩu vào Cuba và các nước Mỹ La-tinh.

Việt Nam đã đầu tư khai thác dầu khí theo hình thức chịu rủi ro và có nhiều cơ hội đầu tư sản xuất tại Cuba như: sản xuất các hàng hóa tiêu dùng, hàng công nghiệp nhẹ (quần áo, giày dép), sản xuất bao tải, phát triển trồng lúa vì hiện tại Cuba thiếu nguyên vật liệu sản xuất, thiếu phụ tùng thay thế, một số ngành thiếu lao động...

Hai đường bay vào Cuba phổ biến nhất là từ Mexico và Canada. Nếu bay từ Việt Nam, hãy cân nhắc hai điểm trung chuyển này.

VIỆC THANH TOÁN KHI MUA BÁN TẠI CUBA

Để đổi tiền ở Cuba, nên đem tiền euro hoặc tiền Canada, nếu muốn đổi tiền USD sẽ phải chịu thêm chừng 10% phí. Có máy ATM ở các thành phố lớn, nhưng sẽ không thể dùng thẻ phát hành bởi các ngân hàng Mỹ.

Nếu gặp trực tiếp với máy ATM, bạn có thể đem thẻ vào quầy đổi tiền (cadeca) và nhân viên sẽ quét thẻ, rút tiền cho bạn.

CHÍNH SÁCH ƯU ĐÃI ĐẦU TƯ

Cuba có lực lượng lao động đào tạo một cách cơ bản, trình độ cao với hơn 1 triệu kỹ sư và người tốt nghiệp đại học, cho phép các doanh nghiệp nước ngoài có

thể tiếp cận nguồn nhân lực chất lượng cao, có đầy đủ khả năng tiếp thu công nghệ mới và hiện đại.

Ông Marcel Casas Blanco cho biết, Cuba đã ban hành luật thuế hoàn chỉnh và đặc biệt đảm bảo sự bảo hộ hoàn toàn và an ninh chống lại tất cả mọi khiếu nại, khiếu kiện của các bên thứ 3 đối với việc đầu tư vào Cuba. Cuba cho phép chuyển tiền ra nước ngoài một cách tự do bằng đồng ngoại tệ mà không phải trả phí hoặc thuế. Cuba cũng xây dựng đặc khu phát triển như Mariel có điều kiện lý tưởng để các doanh nghiệp đầu tư nước ngoài có thể xét đến.

Một trong những thuận lợi khác là xuất khẩu tại Cuba không bị đánh thuế và mức thuế nhập khẩu bình quân vào Cuba khoảng 10,7%.

Danh mục các dự án đầu tư Cuba quan tâm thu hút đầu tư được cập nhật hàng năm và được thực hiện thông qua Hội chợ thương mại quốc tế La Habana. Danh mục hiện nay bao gồm 525 dự án, tăng 69 dự án so với năm trước, tổng mức vốn cần thu hút dự kiến 11,6 tỷ USD, trong đó có 45 dự án tại đặc khu Mariel.

Cũng theo ông Marcel Casas Blanco, Chính phủ Cuba miễn thuế cho việc sử dụng lao động tại Cuba, miễn thuế thu nhập cá nhân, thuế thu nhập doanh nghiệp trong giai đoạn xây dựng và đầu tư dự án. Khi doanh nghiệp đã đi vào hoạt động thì được miễn thuế lợi tức trong 8 năm hoạt động đầu tiên, và được miễn nhiều loại thuế được sử dụng vào tái đầu tư. Cuba cũng dành ưu đãi lớn hơn cho đầu tư nước ngoài nếu chọn đầu tư vào đặc khu Mariel.

Ông Marcel Casas Blanco cũng lưu ý đầu tư nước ngoài được phép đầu tư ở tất cả các lĩnh vực trừ y tế công cộng, giáo dục và vũ trang.

Bên cạnh đó, Cuba không chuyển nhượng quyền sở hữu đất và không nhận đầu tư nước ngoài vào đánh bắt và chế biến công nghiệp tôm hùm, sản xuất nông nghiệp có liên quan đến ngành chế biến xì gà.

Cuba coi chính sách đầu tư nước ngoài như là một nguồn lực phát triển kinh tế của đất nước, cả về trung và dài hạn; coi đầu tư như là một bộ phận tích cực và cơ bản đối với sự tăng trưởng của một số lĩnh vực và hoạt động kinh tế; hướng đầu tư nước ngoài vào các lĩnh vực xuất khẩu và thay thế nhập khẩu, cũng như xoá bỏ các nút thắt cổ chai trong chuỗi sản xuất, tạo thuận lợi cho công cuộc hiện đại hoá, hình thành cơ sở hạ tầng và thay đổi chuẩn công nghệ. Chính phủ Cuba đang có những bước đi rõ rệt nhằm thúc đẩy kinh tế khi tập trung và chọn lọc thu hút FDI, chủ trương tách biệt chức năng quản lý nhà nước và quản lý doanh nghiệp, đồng thời trao quyền tự chủ hơn cho các doanh nghiệp nhà nước...

Chính phủ Cuba tập trung vào xúc tiến, thu hút đầu tư nước ngoài vào Cuba nói chung và Đặc khu Phát triển Mariel (ZEDM) nói riêng, trong đó công bố Danh mục Dự án thu hút đầu tư nước ngoài, gồm có 221 dự án trên cả nước và 25 dự án tại ZEDM.

Cho đến nay có các doanh nghiệp đến từ rất nhiều quốc gia đăng ký đầu tư vào khu ZEDM, trong đó các quốc gia có số lượng doanh nghiệp đăng ký nhiều nhất là Tây Ban Nha, Trung Quốc, Ý, Nga, Pháp, Brazil, Mexico và Canada, trong đó doanh nghiệp Thái Bình của Việt Nam có 1 dự án đầu tư tại đây. Các lĩnh vực mà Cuba quan tâm thu hút đầu tư nước ngoài hiện nay gồm có: du lịch, năng lượng tái tạo, công nghệ sinh học, công nghiệp nhẹ, công nghiệp thực phẩm...

Kết nối B2B giữa doanh nghiệp xuất khẩu TP.HCM và doanh nghiệp Cuba

Cuba xác định thu hút đầu tư nước ngoài là yếu tố quan trọng để phục vụ phát triển kinh tế đất nước. Trong đó, thu hút đầu tư vào Đặc khu Phát triển Mariel đang được Chính phủ Cuba tập trung triển khai và đặt nhiều kỳ vọng. Với định hướng kinh tế xã hội hiện nay của Cuba nhằm phát triển sản xuất trong nước, thay thế nhập khẩu để tiết kiệm ngân sách thì các doanh nghiệp nước ngoài làm thương mại dịch vụ đơn thuần sẽ dần gặp khó khăn. Bởi vậy, chuyển hướng sang đầu tư sản xuất tại Cuba để đáp ứng nhu cầu thị trường và xuất khẩu sang các nước trong khu vực là hướng đi lâu dài thay vì chỉ tập trung làm thương mại đơn thuần như hiện nay.

Giai đoạn xây dựng cơ sở hạ tầng Đặc khu Phát triển Mariel đang trong giai đoạn hoàn thành. Hiện nay, Chính phủ Cuba đang kêu gọi các nhà đầu tư nước ngoài đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh tại khu vực này. Do là dự án trọng điểm lớn và được thực hiện lần đầu nên quá trình xử lý các thủ tục và các vấn đề hậu cần liên quan đang tiếp tục được hoàn thiện nhằm hướng tới cơ chế một cửa để tạo thuận lợi cho các nhà đầu tư nước ngoài. Hiện nay, Cuba vẫn tiếp tục nghiên cứu và xử lý những nội dung phát sinh liên quan đến cơ chế, thủ tục, nguồn lực, nhân công...trên cơ sở những quan tâm cụ thể của các đối tác quan tâm.

NHỮNG LƯU Ý ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP VIỆT NAM KHI KINH DOANH TẠI CUBA

Thị trường Cuba được xem là khá khó khăn và phức tạp, nhìn tổng thể thì không dễ dàng đối với những doanh nghiệp mới hoặc những nhà đầu tư mới. Tuy nhiên đối với những công ty có bề dày kinh nghiệm thì có khả năng sẽ vượt qua những khó khăn trong ngắn hạn, để đạt được những mục tiêu trung hạn và dài hạn.

ITPC cùng các doanh nghiệp làm việc tại Đại sứ quán Việt Nam tại Cuba

Những khó khăn mà doanh nghiệp thường mắc phải khi thâm nhập thị trường Cuba là:

- Tập quán kinh doanh, ngôn ngữ của người Cuba ảnh hưởng tới việc nắm bắt thông tin cho doanh nghiệp Việt Nam.
- Nhiều doanh nghiệp Việt Nam mắc phải hàng rào về vệ sinh thực phẩm, một số tiêu chuẩn kỹ thuật của Cuba khác với các tiêu chuẩn quốc tế.
- Nhiều doanh nghiệp Việt Nam không khảo sát trước thị trường nên không biết trước hệ thống phân phối tại Cuba rất phức tạp.
- Doanh nghiệp thường không có lịch trình trước khi sang Cuba.

Các doanh nghiệp Cuba thường ký hợp đồng giao hàng trước 1 năm và yêu cầu trả chậm từ 180 - 360 ngày, vì Chính phủ Cuba cần thời gian xoay sở để chăm lo mọi mặt cho đời sống người dân, do vậy thường làm chậm dòng tiền của nhà xuất khẩu. Mặt khác, quy trình, thủ tục kinh doanh của Cuba còn kéo dài và phức tạp, có doanh nghiệp mất từ 2 - 3 năm mới chào được đơn hàng đầu tiên cho thị trường này.

Khác với người châu Á, người dân châu Mỹ Latinh thường không dành dụm mà có nhu cầu tiêu thụ và mua sắm rất lớn. Người tiêu dùng Cuba rất khó tính, yêu cầu chất lượng hàng hóa phải tốt và ổn định về lâu dài. Một khi đã xây dựng được lòng tin về chất lượng, sức tiêu thụ của thị trường này đủ cho nhà xuất khẩu yên tâm.

Công ty muốn thâm nhập vào thị trường Cuba nên xem xét việc thuê một đại lý kết nối uy tín hoặc phân phối, và giữ mối liên hệ kinh doanh thông qua các chuyến viếng thăm cá nhân thường xuyên. Văn hóa kinh doanh của Cuba coi trọng mối quan hệ cá nhân ở mức độ cao, và phải mất thời gian để thiết lập và nuôi dưỡng. Sự kiên nhẫn và theo dõi lặp đi lặp lại thường được yêu cầu khi thỏa thuận.

Cuba hiện không cho phép các hoạt động quảng bá trên tivi, báo, tạp chí... nên thực hiện truyền thông tại điểm bán, khuyến mãi, tặng sản phẩm dùng thử để truyền miệng là các biện pháp mà doanh nghiệp xuất khẩu thường thực hiện.

Hải quan và tốc độ xử lý ở Cuba cũng có sự khác với các quốc gia khác. Nhà điều hành kinh doanh nên tìm một thông dịch viên chuyên nghiệp, vì nhiều công chức Cuba không nói được tiếng Anh mà chỉ thông thạo Tiếng Tây Ban Nha.

Các nhà nhập khẩu Cuba chỉ làm việc với những doanh nghiệp lâu năm và có bề dày kinh nghiệm ít nhất là khoảng 5 năm và (lý tưởng nhất) là có đã có kinh nghiệm hoạt động kinh doanh tại thị trường nước ngoài. Doanh nghiệp tư nhân hoặc doanh nghiệp mới thành lập khó mà chen chân vào thị trường Cuba, nhà nhập khẩu Cuba ít khi để mắt đến đối tượng này.

Liên hệ trực tiếp với doanh nghiệp đối tác Cuba để giới thiệu và chào hàng hoặc sử dụng dịch vụ tư vấn của các hãng được phép thực hiện dịch vụ tư vấn cho các mục đích này tại Cuba. Bản chào hàng phải kèm theo catalog hoặc mẫu hàng cụ thể.

Doanh nhân, doanh nghiệp Việt Nam không cần bất cứ sự cho phép nào khác của bất cứ cơ quan nhà nước Cuba nào khi trực tiếp tiến hành kinh doanh với các đối tác Cuba, một khi các đối tác này đã được Cuba cho phép thực hiện các hoạt động kinh doanh này.

Các sản phẩm/dịch vụ được chú ý đến đầu tiên phải giải quyết các vấn đề mà chính phủ đang ưu tiên như:

- An ninh lương thực;
- Thúc đẩy sản xuất trong nước;
- Giảm phụ thuộc vào nhập khẩu;
- Đầu tư vào Đặc khu kinh tế cảng Mariel.

Các nhà nhập khẩu Cuba đã được chỉ đạo là tránh làm việc với các khâu trung gian hoặc môi giới (chẳng hạn như: đại lý, nhà phân phối, môi giới, hoặc các doanh nghiệp thương mại), thay vào đó là phải làm việc trực tiếp với các nhà sản xuất thực thụ/ những nhân sự có thể đưa ra quyết định nhằm giảm thiểu chi phí nhập khẩu.

Các doanh nghiệp Việt Nam tìm kiếm cơ hội bán sản phẩm vào thị trường Cuba không thể đơn giản thông thường là đến Cuba, mở một văn phòng đại diện như cách làm tại các thị trường khác được. Sau đây là 3 cách thâm nhập thị trường:

- Bán hàng từ Việt Nam vào Cuba.
- Mở chi nhánh chính thức tại Cuba
- Liên doanh – Được cấp phép bởi các cơ quan chức năng và bộ ngành liên quan, Bộ Đầu tư và Thương mại nước ngoài (MINCEX) và Hội đồng bộ trưởng.

LƯU Ý ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP VIỆT NAM KHI PHÂN PHỐI SẢN PHẨM VÀO CUBA

Quan hệ thương mại giữa hai nước đã trải qua những thời điểm rất khó khăn. Khi hai nước còn là thành viên khối SEV (Hội đồng Tương trợ Kinh tế), cơ chế, cách làm ăn giống nhau nên dễ dàng ký nhiều hợp đồng, kim ngạch thương mại lớn. Cuối những năm tám mươi thế kỷ trước, khi Việt Nam bắt đầu thực hiện công cuộc đổi mới, theo cơ chế kinh tế thị trường, quan hệ thương mại hai bên bắt đầu xuất hiện sự khác biệt.

Khi không còn khối SEV, khác biệt này là cản trở chính tới thương mại giữa hai nước. Thời gian này, thương mại hai bên chỉ còn hai mặt hàng: Gạo, than đá...Việc này kéo dài khá lâu, tới tận đầu năm 2000 mới dần dần được khắc phục. Mỗi một công ty Việt Nam vào thị trường Cuba theo một con đường riêng. Ban đầu các doanh nghiệp Việt Nam thường chọn cách đi đường vòng qua Tây Ban Nha vào thị trường Cuba - sự bắt đầu theo

Đoàn xúc tiến thương mại TPHCM thăm và làm việc tại Đại sứ quán Việt Nam tại Cuba

cách này không phải là tốt, nhưng nó lại là bước đột phá bởi không đi đường vòng, rất khó vào thị trường Cuba. Thanh toán - nỗi lo của nhiều doanh nghiệp Việt Nam đã và muốn làm ăn ở Cuba. Hiện nay, do những khó khăn, bạn đề nghị thanh toán trả chậm 90-360 ngày. Từ kinh nghiệm làm ăn của các doanh nghiệp đã thành công tại thị trường Cuba, chưa có một doanh nghiệp Cuba nào quỵt thanh toán. Doanh nghiệp bạn luôn thanh toán đủ, vấn đề chỉ là chậm do tài chính có hạn, bạn cần thêm thời gian thu xếp. Bối cảnh hiện nay ở Cuba hao hao bối cảnh nước mình thời bao cấp đang trong công cuộc mở cửa. Nhưng hiện nay tình hình đang có chuyển biến. Những thay đổi ở Cuba vẫn đang diễn ra hàng ngày, tuy chậm, vì nhiều lý do.

Người Cuba nhận thức được vấn đề quan trọng nhất để có thể thay đổi là cơ cấu kinh tế nhiều thành phần. Sớm hay muộn, Cuba sẽ mở cửa cho nền kinh tế nhiều thành phần, tạo cơ chế để khai thác được tiềm năng con người Cuba: Tính kỷ luật, sáng tạo, được đào tạo tốt, khả năng tiếp thu nhanh.... Người Cuba rất giỏi trong vấn đề làm ăn. Về kinh nghiệm kinh doanh, doanh nghiệp Cuba không thua bất cứ nước nào. Có những vấn đề, họ đi trước chúng ta. Ví dụ, trước khi Việt Nam có doanh nghiệp tư nhân, những năm bảy mươi, cho tới nay, Cuba đã có công ty liên doanh ở nước ngoài, chính phủ Cuba bỏ tiền góp vốn xây dựng những công ty này, các công ty hoạt động hoàn toàn theo mô hình công ty tư nhân. Hiện nay người Cuba họ sẽ nhanh chóng hội nhập với quốc tế, chắc

chấn sẽ có những bất phá ngoạn mục. Kinh nghiệm phát triển của các quốc gia: Những thay đổi về kinh tế ắt dẫn đến những hệ lụy xã hội. Và đây là một trong những yếu tố doanh nghiệp phải tính đến khi đầu tư vào Cuba?

Tại Cuba, cơ chế bao cấp tồn tại nhiều năm. Xóa bỏ bao cấp, nhiều người sẽ bị ảnh hưởng. Điều quan trọng đối với Cuba là phát triển kinh tế đi đôi với ổn định chính trị vẫn đảm bảo được uy tín của Cuba đối với các nước khác trong khu vực. Cuba đã nghiên cứu rất kỹ những thành tựu trong đổi mới kinh tế của Việt Nam và đã rút ra được nhiều kinh nghiệm quý báu cho những thay đổi đang được áp dụng. Mô hình của Cuba lựa chọn sẽ rất riêng, phù hợp với tính cách, đường lối của họ. Công cuộc đổi mới của chúng ta đã đi qua quãng đường hơn 20 năm. Trong mối tương quan so sánh, những gì chúng ta đạt được và những vấn đề chúng ta đang phải giải quyết, đối mặt, những gì hiện Cuba đang có là những kinh nghiệm để trong ứng xử, kinh doanh với người Cuba,

Khai mạc hội chợ quốc tế La Habana lần thứ 37 (FIHAV 2019) tại Cuba

Doanh nghiệp Việt Nam nên đặt sự tôn trọng, khiêm tốn lên hàng đầu? Bản sắc dân tộc và lòng tự trọng của người Cuba rất cao. Một vấn đề cần giải quyết, phải giải quyết cho xong, mới chuyển sang vấn đề khác. Làm ăn với người Cuba phải hiểu điều này để trao đổi với họ, để được việc cho cả hai bên. Tôn trọng, trao đổi trên cơ sở cùng hiểu, cùng tìm cách làm. Không thể máy móc áp dụng luật nọ luật kia, áp đặt họ được... Lúc này là cơ hội tốt cho các doanh nghiệp Việt Nam. Doanh nghiệp Việt Nam muốn làm với

Cuba nên tìm hiểu thông tin, gây dựng mối quan hệ tốt, tạo chỗ dựa vững chắc cho việc thu hồi vốn đầu tư. Quan trọng là cấm rẽ vào thị trường. Đại sứ quán, thương vụ, Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư TPHCM có rất nhiều thông tin và kinh nghiệm có thể tư vấn hiệu quả cho các DN lần đầu làm ăn với Cuba.

Ngoài ra, thời gian giao hàng và hàng rào thuế quan cũng là một bất lợi nhỏ đối với doanh nghiệp Việt Nam muốn xuất hàng sang Cuba. Thông thường, một chuyến hàng vận chuyển đường biển từ Việt Nam đến Cuba kéo dài trung bình từ 45-60 ngày. Về thuế quan, so với Trung Quốc, hàng Việt Nam nhập vào Cuba chịu mức thuế cao hơn nên ít nhiều tính cạnh tranh cũng bị ảnh hưởng.

Khi liên doanh, thường thì các đối tác Cuba muốn đề nghị tỷ lệ góp vốn hợp tác là 50-50. Tuy nhiên chính ràng buộc này cũng là một phần lý do kéo dự án chậm lại bởi bản thân các công ty quốc doanh Cuba không phải lúc nào cũng có sẵn vốn để góp. Đồng thời, đến thời điểm hiện tại, việc chuyển vốn từ Việt Nam đến Cuba vẫn phải qua những ngân hàng trung gian ở châu Âu chứ chưa kết nối trực tiếp giữa hai quốc gia với nhau. Đến nay, trong các giao dịch bán hàng cho đối tác Cuba, các bên sẽ chốt giá bằng đồng đô la Mỹ nhưng đến lúc thanh toán, sẽ đổi về giá trị của đồng euro để chi trả.

Việc thuê lao động tại Cuba cũng khá đặc biệt. Doanh nghiệp nước ngoài cần phải thông qua một công ty quốc doanh chuyên cung cấp dịch vụ cho thuê lao động để thực hiện. Chi phí trả cho công ty này khoảng 500-600 đô la Mỹ/người/tháng, tuy nhiên, người lao động chỉ được nhận khoảng 30-40 đô la Mỹ.

Cơ chế chi trả như vậy không tạo nhiều động lực cho người lao động làm việc và do đó cũng khó có thể đánh giá chất lượng lao động của Cuba như thế nào ở thời điểm hiện tại. Đa phần họ không nói tiếng Anh, làm tốt về dịch vụ và những nghề cần di chuyển, nói chuyện nhiều; ngược lại, những ngành nghề sản xuất, phải làm việc tại chỗ, đòi hỏi tính cần cù, mang tính chất công nghiệp thì không phải là điểm mạnh của họ.

Về chi phí xây dựng, lấy một ví dụ để xây một nhà máy 15.000 mét vuông tại Việt Nam, tổng chi phí là 5 triệu đô la Mỹ; trong khi công ty tại Cuba báo giá là 15 triệu đô la, cao gấp 3 lần. Từ so sánh này, doanh nghiệp Việt Nam muốn xây nhà xưởng thì tính đến việc sẽ nhập nguyên liệu và đưa nhà thầu từ Việt Nam sang thực hiện để tiết kiệm chi phí. Điều này được cho phép và miễn thuế nhập khẩu nguyên vật liệu khi xây dựng nhà máy tại đặc khu kinh tế Mariel.

Dù môi trường kinh doanh tại Cuba có những khó khăn như vậy nhưng vẫn còn rất nhiều cơ hội. Với dân số khoảng 12 triệu người, Cuba dù hấp dẫn nhưng vẫn không phải là một thị trường lớn. Tuy vậy, nếu nghĩ đến Cuba chỉ để bán hàng cho Cuba là chưa đủ, với vị trí rất gần Mỹ, cách khoảng 150 km, cộng với các ưu đãi về thuế quan tại đặc khu kinh tế Mariel khi xuất khẩu, việc xây dựng nhà máy tại Cuba để xuất hàng sang Mỹ và các quốc gia lân cận là điều có thể nghĩ đến.

Siêu thị Carlos

Bên trong siêu thị Carlos, được thiết kế theo kiểu xoắn ốc, không sử dụng thang bộ hoặc thang máy

Trong khuôn khổ chương trình khảo sát thị trường Cuba do ITPC tổ chức cho đoàn doanh nghiệp Việt Nam, Đoàn đến khảo sát Siêu thị Carlos, một trong những siêu thị lớn nhất tại Cuba, chuyên bán các sản phẩm giày dép, may mặc, đồ điện tử, đồ gia dụng, đồ gỗ... với mức tương đối cao. Với mức thu nhập trung bình của một người dân Cuba trong khoảng 50 – 70 CUC (tức khoảng 1.150.000 – 1.650.000 đồng), không nhiều người dân Cuba có thể mua các sản phẩm tại đây. Các sản phẩm tại siêu thị này xuất xứ chủ yếu từ Trung Quốc và Brazil.

Bên cạnh đó, Đoàn cũng đã đến khảo sát siêu thị TrD Caribe, chuyên bán các sản phẩm bánh kẹo, sữa, dầu ăn, thực phẩm đóng hộp, hóa mỹ phẩm... nhập khẩu từ Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Dominica và Brazil.

Siêu thị TrD Caribe

Sản phẩm bánh kẹo tại siêu thị TrD Caribe chủ yếu được nhập khẩu từ Tây Ban Nha

Khảo sát chợ nông sản tại Havana - Cuba

Các sản phẩm nông sản của Cuba chủ yếu được cung cấp từ các hợp tác xã thuộc sự quản lý của nhà nước, giá các sản phẩm nông sản tương đối rẻ, sản phẩm nông sản nhập khẩu rất khó cạnh tranh.

Cửa hàng thực phẩm organic tại Cuba

Do chính sách siết chặt và gia hạn cấm vận Cuba của Tổng thống Hoa Kỳ Donald Trump, cụ thể Hoa Kỳ cấm các tàu hàng vào Hoa Kỳ trong vòng 6 tháng nếu đã cập cảng Cuba, cuộc sống của người dân Cuba đã khó khăn, nay lại càng khó khăn hơn.

Ở Cuba, mua gì cũng phải xếp hàng rất đông, và thường thì cung không đủ cầu

Hình ảnh người dân xếp hàng để chờ mua bánh mì

CÂU CHUYỆN XUẤT KHẨU SANG CUBA

Việt Nam đang là đối tác thương mại thứ 2 của Cuba từ khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Trong khi Việt Nam nổi bật là nhà đầu tư chính tại Cuba từ châu Á với một số công ty đại diện như Thái Bình, Viglacera, Hanel và Tín Thành.

Ông Trần Ngọc Thuận, Tổng giám đốc Công ty CP Đầu tư thương mại Thái Bình, doanh nghiệp đã có hơn 20 năm hoạt động tại thị trường Cuba, cho biết Cuba là một thị trường mang tính chất đặc thù riêng, thời gian thanh toán trả chậm tới 360 ngày... Lợi thế của doanh nghiệp Việt khi đầu tư, làm ăn ở đây là Cuba rất thiện cảm và ưu ái con người, hàng hóa Việt, là tinh thần truyền thống hữu nghị của 2 nước lâu nay. Do đó, các doanh nghiệp khi đầu tư làm ăn ở Cuba cần kiên trì.

Vào tháng 4/2019 Thái Bình đã xuất khẩu vào thị trường Cuba 12 ngành hàng từ sản phẩm hàng tiêu dùng, giày dép, quần áo, hóa mỹ phẩm, vật liệu xây dựng, điện tử điện lạnh, hạt nhựa, nguyên liệu giấy... Doanh số xuất khẩu của doanh nghiệp này vào Cuba năm 2018 đạt 132 triệu USD.

Đến tháng 11/2019, Công ty Thái Bình đã khánh thành nhà máy sản xuất tã lót và băng vệ sinh tại Đặc khu phát triển Mariel ở Cuba, đưa cơ sở sản xuất có vốn đầu tư của Việt Nam đầu tiên tại Cuba chính thức đi vào hoạt động.

Phát biểu tại lễ khánh thành, Chủ tịch Công ty Thái Bình Trần Thanh Tú cho biết với vốn đầu tư ban đầu 9,3 triệu USD, nhà máy mới được xây dựng trên diện tích 10.000 m², bao gồm 2 dây chuyền sản xuất với công nghệ tiên tiến, công suất 120 triệu tã lót giấy và 240 triệu băng vệ sinh mỗi năm, đáp ứng khoảng 70% nhu cầu nội địa của Cuba.

Ông Trần Thanh Tú khẳng định cam kết với thị trường Cuba, nơi Công ty Thái Bình đã có 20 năm phát triển và hiện là một trong những nhà cung cấp quan trọng các sản phẩm tiêu dùng, đồng thời bày tỏ tin tưởng tiềm năng phát triển của đảo quốc Caribe này bất chấp những khó khăn hiện tại.

Ông Tú còn cho biết Công ty Thái Bình dự định đáp ứng toàn bộ nhu cầu về tã lót và băng vệ sinh và tiến tới xuất khẩu sang các nước trong khu vực trong giai đoạn 2 của dự án, đồng thời lên kế hoạch xây dựng một nhà máy bột giặt với công suất 50.000 tấn/năm, khối lượng đủ để thay thế nhập khẩu mặt hàng này của Cuba hiện tại.

Đại sứ Việt Nam tại Cuba Nguyễn Trung Thành nhận định việc khánh thành nhà máy là một cột mốc quan trọng trong lĩnh vực đầu tư giữa hai nước, một mảng mới trong hợp tác kinh tế song phương và phù hợp với chủ trương và quyết tâm của lãnh đạo hai nước là đưa quan hệ kinh tế lên ngang tầm với quan hệ chính trị truyền thống tốt đẹp.

Về phần mình, Phó Giám đốc Đặc khu phát triển Mariel Yanet Vázquez Valdés nêu bật vai trò quan trọng của các dự án của Việt Nam tại khu vực được hoạch định trở thành điểm thu hút đầu tư chính của Cuba này, đồng thời tái khẳng định ban quản lý đặc khu

Người tiêu dùng Cuba quan tâm đến sản phẩm của doanh nghiệp TP.HCM tại hội chợ quốc tế La Habana lần thứ 37 (FIHAV 2019)

luôn chào đón và sẵn sàng tạo điều kiện thuận lợi nhất có thể cho các doanh nghiệp Việt Nam.

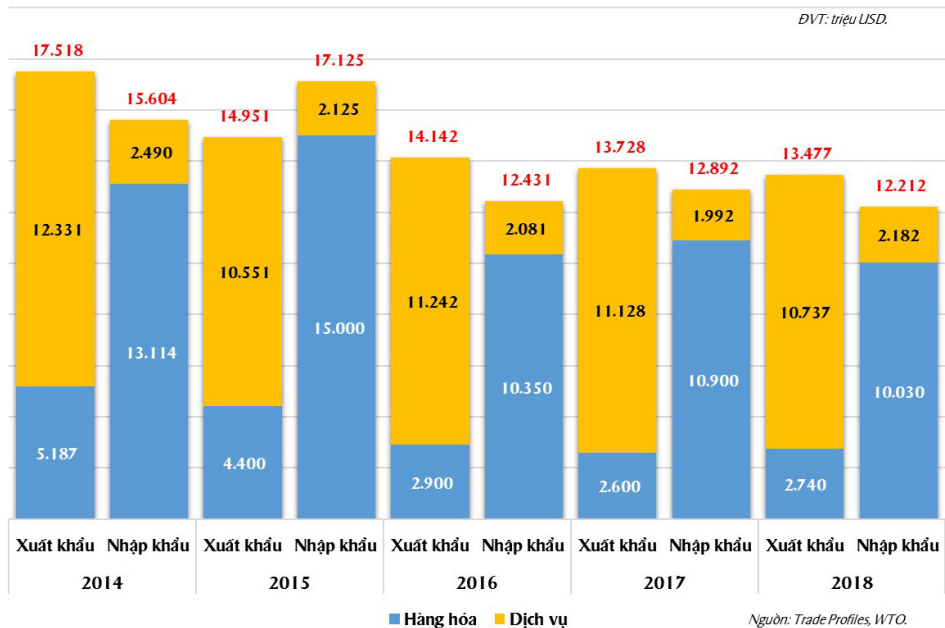
Nhân dịp khánh thành, Công ty Thái Bình đã trao tặng món quà 200.000 tờ lót trẻ em cho Sở Giáo dục thành phố La Habana, dành cho các trung tâm chăm sóc trẻ em mồ côi tại thủ đô của Cuba.

HOẠT ĐỘNG GIAO THƯƠNG GIỮA VIỆT NAM VÀ CUBA

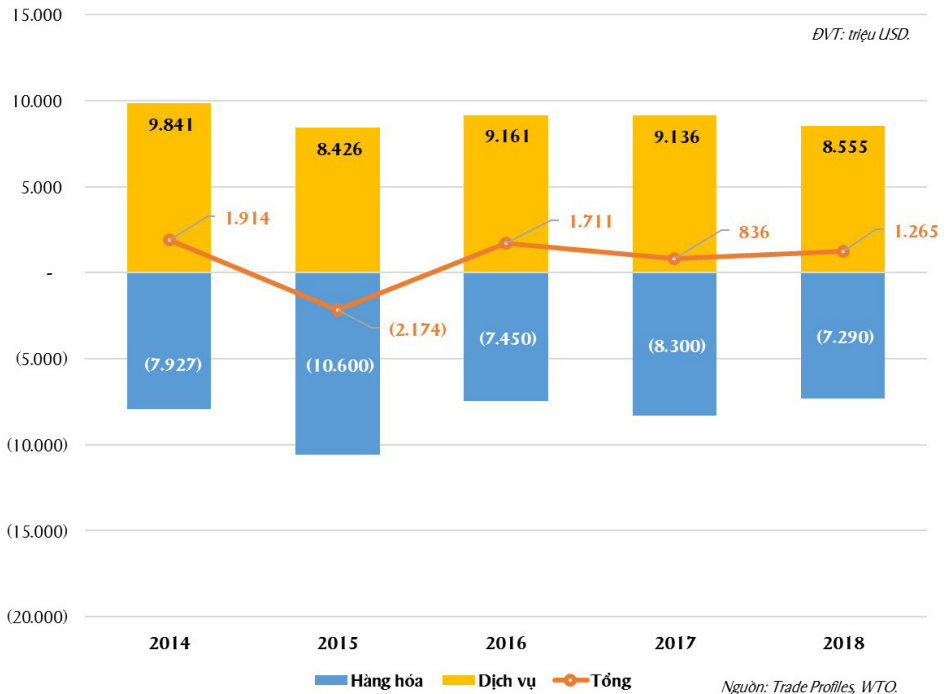
TỔNG QUAN HOẠT ĐỘNG THƯƠNG MẠI CỦA CUBA

Tổ chức Thương mại thế giới (WTO) trong ấn phẩm thường niên Trade Profiles 2019 ghi nhận về thứ hạng thương mại toàn cầu trong năm 2018 thì Cuba đứng thứ 130 về xuất khẩu và đứng thứ 100 về nhập khẩu hàng hóa trên thế giới. Theo đó, giá trị xuất khẩu hàng hóa của Cuba năm 2018 đạt 2,740 tỉ USD và nhập khẩu đạt 10,030 tỉ USD thậm hụt 7,290 tỉ USD.

Kim ngạch xuất nhập khẩu của Cuba giai đoạn 2014 – 2018

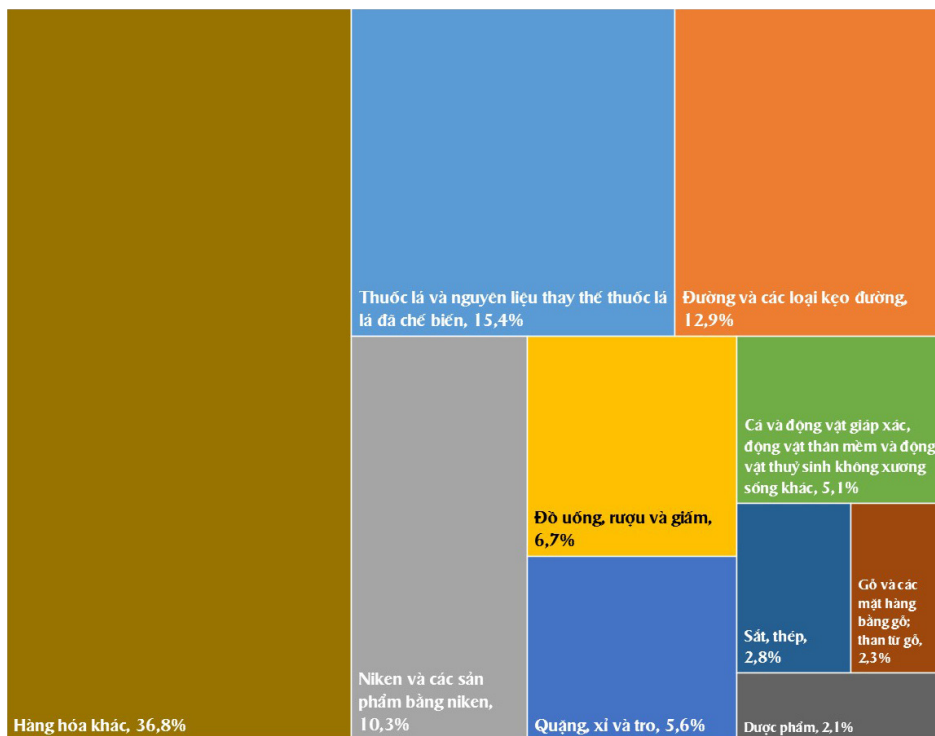
Cán cân thương mại của Cuba giai đoạn 2014 - 2018

Khai mạc hội chợ quốc tế La Habana lần thứ 37 (FIHAV 2019) tại Cuba

Năm 2018, theo dữ liệu của trademap.org, một số mặt hàng xuất nhập khẩu chủ yếu của Cuba được thể hiện cụ thể trong biểu đồ dưới đây.

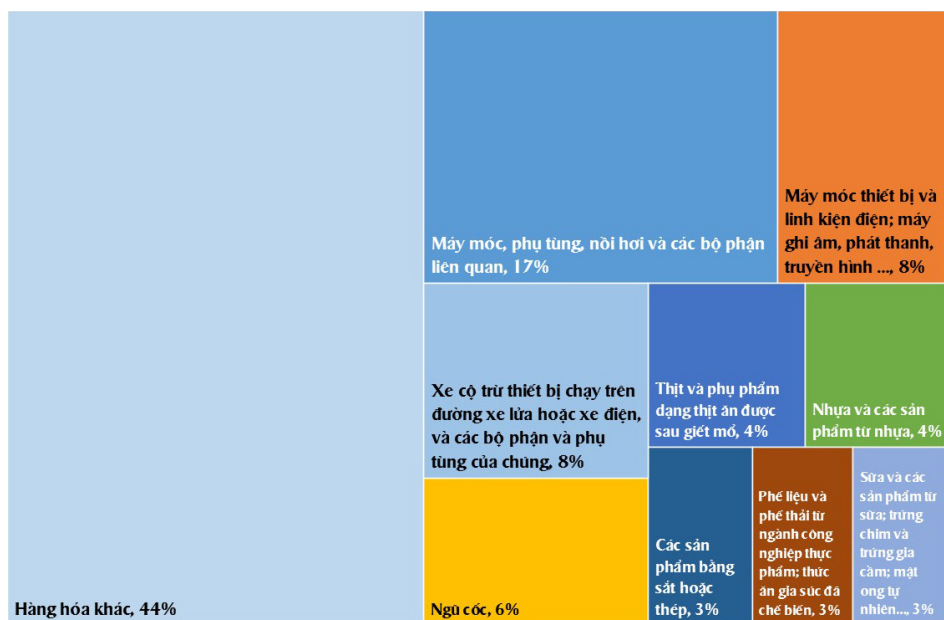
Những mặt hàng xuất khẩu chủ yếu của Cuba năm 2018

Theo WTO, đối tác xuất khẩu hàng hóa chính của Cuba trong năm 2018 bao gồm: Venezuela chiếm 12,8%; tiếp theo là Liên minh châu Âu (EU-28): 9,8%; Liên bang Nga chiếm 3,2%; Bolivia: 1,6%; Mexico: 1,2%... Ở chiều ngược lại, Cuba chủ yếu nhập khẩu hàng hóa có xuất xứ từ Liên minh châu Âu (EU-28): 21,8%; Trung Quốc: 13,4%; Hoa Kỳ: 4,5%; Canada: 3,5% và hàng hóa có xuất xứ Brazil chiếm 3,1%...

Về xuất nhập khẩu dịch vụ, WTO ghi nhận Cuba đứng thứ 60 về xuất khẩu và thứ 111 về nhập khẩu thương mại dịch vụ trên thế giới.

Những mặt hàng nhập khẩu chủ yếu của Cuba năm 2018

NHỮNG THUẬN LỢI KHI ĐẦU TƯ VÀO CUBA

Điều chỉnh chính sách quốc gia, dựa trên việc cập nhật mô hình kinh tế hiện đại, những chính sách này sẽ quy định những luật lệ mới cho đầu tư nước ngoài và ưu tiên thúc đẩy mạnh mẽ hơn trong nước.

- Một khung pháp lý và cập nhật chính sách đầu tư nước ngoài với nhiều ưu đãi và bảo đảm cho nhà đầu tư.
- Luật pháp, xã hội và chính trị ổn định.
- Nguồn nhân lực chất lượng cao.
- Vị trí địa lý thuận lợi.
- Tài nguyên thiên nhiên dồi dào.
- Nằm trong khu vực phát triển với một cảng biển hiện đại dành cho tàu thuyền có tải trọng tối đa 17,0m và công nghệ tiên tiến.
- Dễ dàng tiếp cận vận tải đường biển với những công ty vận tải quốc tế nổi tiếng.
- Các hiệp định thương mại và đầu tư song phương và đa phương đã được Cuba ký kết.

Cơ quan xúc tiến đầu tư (Trung tâm xúc tiến ngoại thương và đầu tư nước ngoài – ProCuba) trực thuộc Bộ Ngoại thương và Đầu tư nước ngoài (MINCEX – viết tắt theo

tiếng Tây Ban Nha) là nơi kết nối và thỏa thuận với các đối tác.

Phòng Thương mại là địa chỉ có kết nối với những tổ chức tương tự từ các quốc gia khác và thực hiện các hoạt động xúc tiến đầu tư.

Các đại sứ quán và văn phòng đại diện thương mại ở nước ngoài.

CƠ HỘI VÀ MỤC TIÊU KINH DOANH DÀNH CHO ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI

Cơ hội kinh doanh ở Cuba sẽ được thúc đẩy thông qua Danh mục các cơ hội đầu tư đa dạng do MINCEX chuẩn bị và được chấp thuận bởi Hội đồng Bộ trưởng, và được xuất bản hàng năm, nó sẽ cung cấp thông tin tổng quan về mọi lĩnh vực hoạt động và sẽ cung cấp cho các nhà đầu tư những yếu tố chính của các dự án ưu tiên trong nước.

Mô tả về những cơ hội đầu tư nước ngoài xuất hiện trong Danh mục đầu tư nói trên, theo Điều 5 của Nghị định số 325 mang tên “Quy định của đạo luật Đầu tư nước ngoài”, sẽ bao gồm những thông tin liên quan đến:

Theo Điều 11.1 của Luật số 118, đầu tư nước ngoài có thể tham gia trong tất cả các lĩnh vực, ngoại trừ:

- Dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho người dân Cuba ngoại trừ hệ thống kinh doanh của chúng.
- Dịch vụ giáo dục cho người dân Cuba, ngoại trừ hệ thống kinh doanh của chúng.
- Các lực lượng vũ trang, ngoại trừ hệ thống kinh doanh của chúng.

ĐẶC KHU PHÁT TRIỂN MARIEL

Tháng 9 năm 2013, Đặc khu phát triển Mariel đã được thành lập, nằm ở phía Tây của thủ đô Havana với khoảng cách 45km và diện tích 465,4 km².

Đặc khu có vị trí và điều kiện hậu cần rất thuận lợi, đặc biệt là sau khi đầu tư làm cảng Mariel. Nó tạo thành một khu vực nằm trong lãnh thổ quốc gia không bị giới hạn bởi hàng rào hải quan, và tại đây có những chính sách đặc biệt, với mục đích thúc đẩy phát triển kinh tế bền vững bằng cách thu hút đầu tư nước ngoài, đổi mới công nghệ và công nghiệp tập trung nhằm tăng trưởng xuất khẩu, thay thế hiệu quả nhập khẩu, tạo ra việc làm mới cho nền kinh tế trong nước.

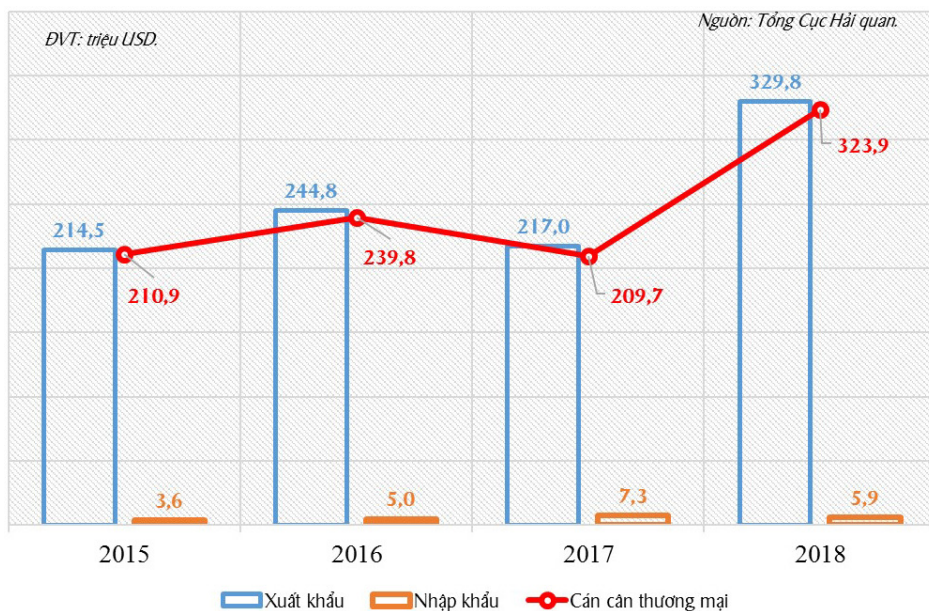
Những hoạt động và lĩnh vực được ưu tiên ở MSDZ:

- Công nghệ sinh học, phát triển và sản xuất thuốc.
- Containers và đóng gói
- Công nghiệp

- Năng lượng tái tạo.
- Nông nghiệp.
- Công nghiệp thực phẩm.
- Công nghệ thông tin và viễn thông.
- Du lịch và bất động sản.
- Đầu tư cơ sở hạ tầng.

QUAN HỆ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM VÀ CUBA

Kim ngạch xuất nhập khẩu và cán cân thương mại Việt Nam - Cuba giai đoạn 2015 - 2018

Năm 2016, tổng kim ngạch trao đổi thương mại giữa hai nước đạt 249,8 triệu USD, tăng 14,6% so với năm 2015 (đạt 218 triệu USD). Trong đó, Việt Nam xuất khẩu 244,8 triệu USD, tăng 14,1% và nhập khẩu 5 triệu USD, tăng 38,9% so với năm 2015.

Năm 2017, tổng kim ngạch hai chiều đạt 224,3 triệu USD, giảm 10,2% so với cùng kỳ, trong đó Việt Nam xuất khẩu 217 triệu USD, giảm 11,4% so với cùng kỳ, nhập khẩu 7,3 triệu USD, tăng 46% so với cùng kỳ 2016. Nguyên nhân kim ngạch giảm là do những khó khăn về tài chính ảnh hưởng đến vấn đề thanh toán và kế hoạch nhập khẩu của Cuba.

Trong năm 2018, tổng kim ngạch thương mại hai chiều giữa Việt Nam và Cuba đạt 335,7 triệu USD, tăng 25% so với năm 2017. Trong đó, Việt Nam xuất khẩu sang Cuba 329,8 triệu USD và nhập khẩu từ Cuba 5,9 triệu USD.

Cơ cấu các mặt hàng xuất nhập khẩu giữa hai nước khá ổn định, gồm có: lương thực, thực phẩm, gia vị, vật liệu xây dựng, quần áo, giày dép, vắc xin-dược phẩm... Các mặt hàng xuất khẩu chính của Việt Nam sang Cuba chủ yếu là: gạo, cà phê, sản phẩm hoá chất, dệt may, giày dép, máy tính và linh kiện, vật liệu xây dựng, gốm sứ, máy móc và thiết bị, phụ tùng... Các mặt hàng nhập khẩu của Việt Nam từ Cuba chủ yếu là vắc xin và dược phẩm.

Trong cơ cấu hàng hóa xuất nhập khẩu giữa hai nước, gạo tiếp tục là mặt hàng có kim ngạch cao nhất, chiếm xấp xỉ hơn 60% kim ngạch xuất khẩu của ta sang Cuba. Theo số liệu thống kê của Hiệp hội Lương thực Việt Nam và báo cáo của Tổng công ty Lương thực miền Bắc Vinafood 1, tính đến nay xuất khẩu gạo của ta sang Cuba được thực hiện theo hai phương thức: Hợp đồng Chính phủ và Hợp đồng thương mại. Đây là thị trường xuất khẩu gạo quen thuộc của Việt Nam với khối lượng xuất khẩu khoảng 350- 400 ngàn tấn/năm. Nhu cầu tiêu dùng gạo của cả nước Cuba khoảng 600.000 tấn/năm.

Trong khuôn khổ Hội thảo Cơ hội kinh doanh tại Cuba dành cho các doanh nghiệp Việt Nam, do Bộ Xây Dựng và Bộ Ngoại thương - Đầu tư nước ngoài Cuba tổ chức tại Thành phố Hồ Chí Minh ngày 13/09/2019, Ông Rodrigo Malmierca Diaz - Bộ trưởng Bộ Ngoại thương và Đầu tư nước ngoài Cuba kiêm đồng Chủ tịch Ủy ban liên Chính phủ Việt Nam - Cuba - cho biết, Việt Nam hiện nay là đối tác thương mại châu Á đứng thứ 2 tại Cuba và là một trong 20 đối tác hàng đầu về thương mại của Cuba trên thế giới. Hiện tại Cuba và Việt Nam đều nhất trí dành sự quan tâm đặc biệt để sớm đưa Hiệp định hợp tác thương mại mới vào thực thi, đặc biệt là chương trình nghị sự kinh tế song phương giai đoạn 2020 - 2025 bằng những nỗ lực cao nhất của hai quốc gia. Lãnh đạo hai nước thống nhất duy trì tăng trưởng thương mại bền vững, hướng đến mục tiêu đưa kim ngạch thương mại hai chiều lên 500 triệu USD vào năm 2022.

HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ GIỮA VIỆT NAM VÀ CUBA

Bộ trưởng Ngoại thương và Đầu tư nước ngoài Cuba Rodrigo Malmierca Diaz tham quan khu triển lãm hàng Việt Nam

Một số dự án đầu tư của doanh nghiệp Việt Nam vào Cuba đã bắt đầu đi vào hoạt động sản xuất, cung cấp sản phẩm ra thị trường trong năm 2019 như nhà máy sản xuất bìm tã lót của Công ty Thái Bình tại đặc khu kinh tế Mariel; Liên doanh SANVIG sản xuất vật liệu xây dựng tại San Jose và Santa Cruz. Trong lĩnh vực y dược, y tế... Việt Nam và Cuba không chỉ hợp tác xuất nhập khẩu dược phẩm, vắc xin, sản phẩm công nghệ sinh học mà còn hợp tác nghiên cứu và phát triển, tiến tới sản xuất sản phẩm tại Việt Nam và Cuba.

Tại Hội thảo Cơ hội kinh doanh tại Cuba dành cho các doanh nghiệp Việt Nam, do Bộ Xây Dựng và Bộ Ngoại thương - Đầu tư nước ngoài Cuba tổ chức tại Thành phố Hồ Chí Minh ngày 13/09/2019, Bộ trưởng Bộ Ngoại thương và Đầu tư nước ngoài Cuba kiêm đồng Chủ tịch Ủy ban liên Chính phủ Việt Nam – Cuba, ông Rodrigo Malmierca Diaz đánh giá cao các dự án của các doanh nghiệp Việt Nam đã đầu tư vào Cuba đồng thời kêu gọi cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam tiếp tục đầu tư nhiều hơn vào Cuba không chỉ là các dự án công nghệ cao, điện tử, sản xuất hàng tiêu dùng mà còn có những lĩnh vực khác như tài chính, ngân hàng. Theo Bộ trưởng Rodrigo Malmierca Diaz, sau khi

luật đầu tư nước ngoài của Cuba có hiệu lực, quá trình hợp tác giữa Việt Nam và Cuba không ngừng được củng cố trên nhiều lĩnh vực, nhất là nông nghiệp, chế biến thực phẩm, y tế... Hai bên đã mở rộng và ký kết hợp đồng cung cấp dịch vụ, bác sỹ Cuba sang làm việc tại các bệnh viện ở Việt Nam, số lượng khách du lịch Việt Nam sang thăm Cuba đã gia tăng đáng kể trong năm qua. Việt Nam hiện đã có 4 dự án đã được cấp phép đầu tư tại Cuba, tổng vốn đầu tư hơn 50 triệu USD vào lĩnh vực công nghiệp chế biến, chế tạo, xây dựng hạ tầng, phát triển khu công nghiệp.

VIỆT NAM - CUBA NỖ LỰC ĐẠT KIM NGẠCH THƯƠNG MẠI 500 TRIỆU USD

Bộ trưởng Ngoại thương và Đầu tư nước ngoài Cuba Rodrigo Malmierca Diaz bày tỏ mong muốn Chính phủ Việt Nam tạo điều kiện để các doanh nghiệp Việt Nam tiếp tục duy trì cung cấp gạo cho Cuba.

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc tiếp Bộ trưởng Ngoại thương và Đầu tư nước ngoài Cuba Rodrigo Malmierca Diaz

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cũng nêu rõ, nhân dân Việt Nam và nhân dân Cuba có mối quan hệ đặc biệt, sâu sắc, thủy chung và ngày càng được thắt chặt, gắn bó.

Bộ trưởng Rodrigo Malmierca Diaz cảm ơn Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã dành thời gian tiếp; nêu rõ sẽ làm hết sức mình để Ủy ban Liên Chính phủ hai nước hoạt động hiệu quả.

Nền kinh tế Cuba hiện gặp nhiều khó khăn do chính sách bao vây cấm vận, tuy nhiên Cuba vẫn đang nỗ lực vươn lên, Bộ trưởng Rodrigo Malmierca Diaz trân trọng và đánh giá cao việc Việt Nam cung cấp gạo cho Cuba thời gian qua; đồng thời bày tỏ mong muốn Chính phủ Việt Nam tạo điều kiện để các doanh nghiệp Việt Nam tiếp tục duy trì cung cấp gạo cho Cuba.

Khẳng định quyết tâm của hai nước nỗ lực phấn đấu đạt kim ngạch thương mại song phương lên 500 triệu USD vào năm tới, Bộ trưởng Rodrigo Malmierca Diaz cho biết, Cuba mong muốn gia tăng xuất khẩu hàng hóa vào Việt Nam, nhất là dịch vụ y tế và các sản phẩm sinh học; đồng thời thu hút thêm dự án đầu tư của Việt Nam vào Cuba, bởi hiện có nhiều doanh nghiệp Việt Nam đang hoạt động hiệu quả tại Cuba.

Khách hàng Cuba tham quan gian hàng doanh nghiệp TP.HCM tại hội chợ quốc tế La Habana lần thứ 37 (FIHAV 2019)

Bộ trưởng nêu rõ, Cuba đang nghiên cứu cải tiến cơ chế, chính sách để tăng cường cải thiện môi trường đầu tư, thu hút thêm nhiều đầu tư nước ngoài. Việt Nam là nước có nhiều kinh nghiệm về lĩnh vực nông nghiệp, Cuba mong muốn Việt Nam giúp đỡ Cuba trong lĩnh vực này.

Đặc biệt, năm 2020, hai nước kỷ niệm 60 năm thiết lập quan hệ ngoại giao, do đó Việt Nam và Cuba cần phối hợp tốt tổ chức nhiều hoạt động kỷ niệm thiết thực, hiệu quả, qua đó thúc đẩy tình hữu nghị truyền thống giữa nhân dân hai nước. Bộ trưởng nhấn mạnh, Cuba đánh giá cao vai trò và vị thế ngày càng cao của Việt Nam hiện nay, nhất là việc Việt Nam đảm nhiệm vị trí Ủy viên không thường trực Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc và Chủ tịch ASEAN.

Nhất trí với ý kiến của Bộ trưởng, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc nhấn mạnh, quan hệ Việt Nam - Cuba là mối quan hệ gắn bó máu thịt, sâu sắc. Đảng Cộng sản và nhân dân Việt Nam luôn ghi nhớ sự ủng hộ mạnh mẽ, sự giúp đỡ nhiệt tình của Đảng Cộng sản và nhân dân Cuba dành cho Việt Nam trong suốt thời gian giành độc lập, thống nhất đất nước, cũng như trong công cuộc xây dựng đất nước xã hội chủ nghĩa.

Thủ tướng nêu rõ thời gian qua, Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu trong phát triển kinh tế - xã hội. Việt Nam đã vận dụng thành công quy luật thị trường trong phát triển kinh tế. Tuy nhiên, Việt Nam cũng phải nỗ lực nhiều hơn với một khát vọng phát triển mạnh mẽ hơn nữa.

Thủ tướng cũng khẳng định Việt Nam sẽ tiếp tục hợp tác chặt chẽ với Cuba để bảo đảm cung cấp ổn định gạo cho nước này; thúc đẩy các doanh nghiệp Việt Nam đầu tư vào Cuba.

Về vấn đề hợp tác nông nghiệp như trồng ngô, nuôi tôm, trồng lúa nước, Thủ tướng bày tỏ Việt Nam sẵn sàng hỗ trợ Cuba trên cơ sở tận dụng tốt tiềm năng, lợi thế của Cuba.

Thủ tướng cho rằng Cuba có một số sản phẩm đặc thù rất được thế giới ưa chuộng, có tiềm năng tăng trưởng thương mại. Thủ tướng hoan nghênh ý định Cuba đẩy mạnh xuất khẩu dịch vụ y tế sang Việt Nam.

Trên tinh thần đó, Thủ tướng đề nghị các bộ, ngành hai bên cần tiếp tục nghiên cứu kỹ các giải pháp để thúc đẩy quan hệ hai nước phát triển đi vào chiều sâu và thực chất.

Thủ tướng khẳng định Việt Nam luôn ủng hộ sự nghiệp đấu tranh chính nghĩa của nhân dân Cuba, nhất quán ủng hộ mạnh mẽ lập trường của Cuba tại diễn đàn Liên hợp quốc.

CÁC ĐỊA CHỈ LIÊN HỆ CẦN THIẾT

➤ **Đại sứ quán Việt Nam tại Cuba**

Địa chỉ: 5ta Ave. esq. a 18, Miramar, Playa, La Habana, Cuba.

Điện thoại: (+53-7) 2041501

Fax: (+53-7) 2041041

Email: embavicu@gmail.com

Website: <http://vnembassy-lahabana.mofa.gov.vn/>

➤ **Thương vụ Việt Nam tại Cuba**

Địa chỉ: Calle 16, No.514 e/.5ta y 7ma, Miramar, La Habana, Cuba

Điện thoại: (+53) 7 2041525, 2069745

Fax: (+53) 7 204-5333

Email: cu@moit.gov.vn

➤ **Đại sứ quán Cuba tại Việt Nam**

Địa chỉ: Số 65A Lý Thường Kiệt, Hà Nội, Việt Nam.

Điện thoại: +84-024-39424775/39425070/1

Fax: +84-024-39422426

Email: embacuba@fpt.vn

➤ **Tổng lãnh sự quán Cuba tại thành phố Hồ Chí Minh**

Địa chỉ: 45 Phùng Khắc Khoan, Quận 1, thành phố Hồ Chí Minh.

Điện thoại: +84-028-38297350

Fax: +84-028-38295293

Email: cubacons@hcm.fpt.vn

CÂU LẠC BỘ DOANH NGHIỆP XUẤT KHẨU TP.HCM (VEXA)

Câu lạc bộ Doanh nghiệp Xuất khẩu Tp.HCM gọi tắt là VEXA (Vietnam Exporters Association in Ho Chi Minh City) được thành lập vào ngày 16/11/2010, trực thuộc Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư Tp.HCM (ITPC) là cánh tay nối dài thực hiện công tác xúc tiến thương mại và đầu tư, đặc biệt là thúc đẩy xuất khẩu.

Đối tượng tham gia VEXA

- Các doanh nghiệp xuất khẩu, các doanh nghiệp xuất khẩu tiềm năng, các doanh nghiệp cung ứng dịch vụ xuất khẩu (ngân hàng, tài chính, dịch vụ xuất nhập khẩu, logistics...) hoạt động trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh thành trong cả nước.
- Các Hiệp hội ngành nghề, hợp tác xã ... doanh nghiệp FDI đăng ký tham gia dưới dạng hội viên liên kết.

Câu Lạc Bộ Doanh Nghiệp Xuất khẩu Thành phố Hồ Chí Minh (VEXA)

Địa chỉ: 51 Đinh Tiên Hoàng, Phường Đa Kao, Quận 1, Tp.HCM

92-96 Nguyễn Huệ, Phường Bến Nghé Quận 1, Tp.HCM

Điện thoại: (028) 3910 4947; 0908 11 77 02 (Ngọc Linh)

Email: vexa@itpc.gov.vn; linhntn@itpc.gov.vn;

Website: www.itpc.gov.vn

TRUNG TÂM XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ TP.HCM - ITPC

Địa chỉ: 51 Đinh Tiên Hoàng, Phường Đa Kao, Quận 1, Tp.HCM

92 Nguyễn Huệ, Phường Bến Nghé, Quận 1, Tp.HCM

ĐT: (028) 3823 6738 - 3910 1309

Fax: (028) 3824 2391

Email: itpc@itpc.gov.vn; info@itpc.gov.vn

Website: www.itpc.gov.vn

